

Regeringsrätten

RÄTTSFALL

Skogsplantering hänförlig till nyodling

Besvär av TI angående metodistpastorn L:s inkomsttaxering år 1945. TN vägrade L. ett med 840 kr yrkat avdrag för plantering av 20.000 plantor. L. klagade hos PN. TI upplyste, att plantering skett å mark, som var kalavverkad redan före år 1905 och att L., sedan planteringen fullbordats, komme att få statsbidrag med 40 % av kostnaden. Det vore alltså enligt TI fråga om nyplantering och kostnaden måste därför anses ej avdragsgill. PN medgav avdraget. KR: ej ändring. RR ansåg det utrett, att ifrågavarande skogsplantering företagits under sådana omständigheter att densamma vore att hänföra till nyodling och vägrade förty avdrag. (RR:s utslag den 1/10 1953.)

Lantmäterikostnader

Besvär av TI angående hemmansägaren C:s inkomsttaxering år 1945. — PN förvägrade C. ett med 573 kr yrkat avdrag för lantmäterikostnader i samband med gränsbestämning. Häröver klagade C. hos KR och anförde: Då förrättningen icke var laga skifte utan endast rågångsutstakning för bestämmandet av gränserna mellan min och grannarnas fastigheter, anser

jag, att avdraget bör vara tillåtet. Kostnaden är enligt min mening att jämställa med underhållskostnad för en fastighet. Gränsbestämningen ifråga har försumrats av föregående ägare och var nu nödvändig. — KR medgav avdraget. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 1/10 1953.)

Avdrag såsom för perodisk utbetalning har medgivits för livränta, som huvudsakligen utgjorde vederlag för överlåtelse av vissa förmögenhetstillgångar.

Besvär av disponenten S. och hans hustru Ingrid S. angående inkomsttaxering år 1949. — Genom bytesavtal den 14/7 1943 mellan, å ena sidan, makarna S. och deras barn samt Ingrid S:s moder Lisa E. och, å andra sidan, disponenten A. hade ett visst antal aktier i Aktiebolaget Werm-landsbryggerier, Kristinehamns Bryggeriaktiebolag och Aktiebolaget Svea Bryggerier jämte vissa reverser, vilka värdehandlingar åsatts ett värde av 1.134.300 kr, överlåtits till A. mot att denne såsom vederlag överlätit ett visst antal aktier i Eskilstuna Bryggeri Aktiebolag, likaledes upptagna till ett värde av 1.134.300 kr. I anslutning till nämnda bytesavtal — varigenom Lisa E. avhände sig aktier i förstnämnda företag och en revers till ett sam-

manlagt värde av 529.970 kr och med en årlig avkastning av 23.485 kr 85 öre samt förklarade sig skola avstå från en henne av Aktiebolaget Wermlandsbryggerier tillförsäkrad årlig pension av 6.000 kr — hade mellan Lisa E. och makarna S. avtalats, att Lisa E. såsom kompensation för vad hon avstode enligt bytesavtalet skulle av makarna S. erhålla dels en årlig livränta av 35.000 kr, dels en av makarna S. utfärdad revers å 70.850 kr 50 öre. — Vid taxeringen yrkade mannen S. allmänt avdrag för periodiskt understöd till Lisa E. med 35.000 kr. — PN vägrade det yrkade avdraget, enär av den i målet förebragta utredningen finge anses framgå, att understödet icke vore av benefik karaktär utan utgjorde köpeskillning för aktier i Eskilstuna Bryggeri Aktiebolag. Makarna S. klagade häröver hos KR. TI hemställde om avslag och hävdade riktigheten av PN:s ståndpunkt. De utgivna beloppen syntes snarast böra betraktas såsom ersättning för av mannen S. från svärmötern övertagna aktier i vissa värmländska bryggeriaktiebolag, vilka aktier S. sedan använt sig av som bytesobjekt vid förvärvandet av aktierna i Eskilstuna Bryggeri Aktiebolag. Vid sådant förhållande torde avdraget i kommunalskattelagens mening icke kunna hänföras till periodiskt understöd. KR: ej ändring. — Makarna S. fullföljde sin talan hos RR. Utfästelsen till Lisa E. hade varit en nödvändig förutsättning för förvärvet av aktiemajoriteten i Eskilstuna Bryggeri Aktiebolag. Då Lisa E. i samband därmed avstått från en henne efter hennes makes frånfälle tillförsäkrad årlig pension borde under alla förhållanden avdrag medgivas för den pensionsförpliktelse, som makarna S. i samband med aktieförvärvet. Därest transaktionen skulle betraktas som köp ansågo sig ma-

karna berättigade till avdrag för skälig ränta å "vederlagsbeloppet". Makarna S. framhöllo vidare, att i detta fall uppfyllts de för rätt till avdrag för periodiska utbetalningar avgörande förutsättningarna, nämligen att utbetalningarna vore avsedda att utgå under en längre tid — understödet hade utgått sedan 1943 — samt att understödet med säkerhet kunde påräknas av mottagaren — avtalet var skriftligt. Vidare syntes av praxis och av vissa uttalanden kunna utläsas, att frågan om avdragsrätten i viss mån varit beroende av om det periodiska understödet närmast avsetts att träda i stället för den avkastning, som fallit på de överlåtna tillgångarna. Ett sådant syfte hade funnits i detta fall. Den årliga avkastningen av de av Lisa E. överlåtna förmögenhetstillgångarna jämte mistad pension kunde beräknas till drygt 29.000 kr. Den obetydliga skillnaden av drygt 5.000 kr mellan den faktiska utbetalningen till Lisa E. och den beräknade avkastningen av de överlåtna tillgångarna syntes knappast kunna förändra det periodiska understödets karaktär av ersättning för förlorad avkastning. — RR medgav det yrkade avdraget, enär, ändå att den livränta makarna S. utfäst sig att erlagga till Lisa E. huvudsakligen utgjorde vederlag för överlåtelse till dem av vissa förmögenhetstillgångar, ifrågavarande belopp av 35.000 kr finge anses hava utgjort sådan periodisk utbetalning, för vilken mannen S. jämlikt 46 § 2 mom. kommunalskattelagen och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt är berättigad att åtnjuta avdrag vid taxeringarna. (RR:s utslag den 22/4 1953.) (I ett samma dag avgjort mål upptogs bel. 35.000 kr till beskattning hos Lisa E.)

An m.: Jämför RÅ 1937 ref. 25 och 1947 ref. 7.

Avsättning till pensionsstiftelse

Besvär av TI angående Aktiebolaget Hebos inkomsttaxering år 1951. — PN hade förvägrat bolaget ett med 35.000 kr yrkat avdrag för avsättning till en s. k. fri pensionsstiftelse, enär de utfästelser om pensionering, som stiftelsen lämnat tre i bolagets tjänst anställda personer, däribland huvudaktieägaren B. och en dennes son, icke avsåge pensionering av personal i normal ordning utan huvudsakligen syntes innebära ett tillgodoseende av aktieägarens intressen. Av handlingarna framgick, att stiftelsen avgivit pensionsutfästelser dels den 30/11 1950 till huvudaktieägaren om en årlig pension av 15.000 kr från 65 års ålder dels ock den 8/10 1951 till dennes son, som fullgjorde vissa juridiska uppdrag åt bolaget, och till bolagets kassörska om pensioner med vissa angivna belopp, att utgå från en ålder av 65 respektive 78 år. — Hos KR yrkade bolaget att erhålla berörda avdrag. KR biföll yrkandet med avseende å innehållet i punkt 2 anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. Hos RR yrkade TI taxering i enlighet med PN:s beslut. RR (tre ledamöter) biföll TI:s talan, då av vad i målet förekommit framginge att den pensionsutfästelse, som av stiftelsen gjorts vid tidpunkten för ifrågavarande avsättning till stiftelsen, gällt endast till förmån för B., och utfästelsen icke, såvitt visats, motsvarade blott normal pension till honom i egenskap av anställd hos bolaget. (Två ledamöter uttalade, att den omständigheten, att hos bolaget anställd är huvudaktieägare eller denne närställd, icke utgjorde hinder för att avdrag beviljades bolaget för sådan avsättning till pensionsstiftelse för den anställdes pensionering, som erfordrades för säkerställande av en i förhållande till arbetsinsatsen normal pension åt den anställde ;

och enär i förevarande fall, även om lämnad pensionsutfästelse avsåge pensionering utöver vad ovan angivits, den gjorda avsättningen likväl uppenbarligen icke uppginge till högre belopp än som erfordrades för säkerställande av sådan pension som ovan nämnts, funno dessa ledamöter ej skäl att göra ändring i det slut KR:s utslag innehöle.) (RR:s utslag den 1/10 1953.)

Hustruavdrag — extraordinär besvärsmätt

Besvär av fru L. angående inkomsttaxering år 1949. — Fru L., som icke deklarerat, ehuru hon haft inkomst av tjänst, åsattes av TN taxering efter skön. Hon samtaxerades med mannen men erhöi icke s. k. hustruavdrag (vilket hon icke yrkat i dekl.). Efter den ordinarie besvärstidens utgång klagade fru L. hos PN, som emellertid fann hennes besvär icke kunna upptagas till prövning, enär fru L. icke ägde extraordinär besvärsmätt enligt 123 § taxeringsförordningen. Även KR deserterade fru L:s besvär, enär fru L. icke deklarerat och icke ägde extraordinär besvärsmätt. RR: ej annan ändring i KR:s utslag än att fru L. måste anses förvarad vid sin besvärsmätt ifråga om hustruavdrag enligt 4 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt och 46 § 3 mom. kommunalskattelagen med 1.000 kr resp. 300 kr. (RR:s utslag den 2/10 1953.)

Ortsavdrag för dödsbo

Besvär av dödsboet efter f. förrådsförvaltaren G. angående inkomsttaxering år 1948. — G. avled den 30/4 1947. PN taxerade dödsboet och G:s änka såsom av varandra oberoende skattskyldiga. KR: ej ändring. Hos RR framhöi dödsboet att taxeringen avsåg G:s inkomst under den

tid han levde år 1947 och under denna tid borde han betraktas såsom gift. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/9 1953.)

Anm.: Jämför R.Å. 1941 ref. 39.

Latent skatteskuld i varulager vid förmögenhetsberäkning

Besvär av direktören A. angående förmögenhetstaxering år 1948. — A. hade vid beräkningen av sin förmögenhet upptagit varulager i en av honom bedriven rörelse till det bokförda värdet. PN beräknade varulagrets värde till anskaffningsvärdet minskat med 10 % för inkurans m. m. A. yrkade avdrag med 50 % för latent skatteskuld efter nu gällande skattesatser. Vid slutförsäljning av varulagret skulle han ju icke få behålla mer än försäljningssumman minskad med den på den dolda reserven belöpande skatten. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 25/9 1953.)

Anm.: Enligt gällande lagstiftning medges avdrag endast för debiterade skatter, se 5 § 5 st. förordningen om statlig förmögenhetsskatt. Frågan om den latent skatteskulden har behandlats av af Klercker i Svensk Skattetidning 1950 s. 189.

Retroaktiv lön. Beskattningsår.

Besvär av leg. läkaren F.-K. angående inkomsttaxering år 1948. — PN hade till beskattning vid nämnda taxering upptagit ett till F.-K. under år 1947 utbetalat retroaktivt lönetillägg för år 1946 med 2.229 kr. F.-K:s talan om att detta belopp icke måtte tagas till beskattning vid 1948 års taxering ogillades. (RR:s utslag den 11/9 1953.)

Skatteförslag

Allmännyttiga bostadsföretag.

I en avgiven promemoria ha 1950 års skattelagssakkunniga förordat ändrade regler för beskattning av s. k. allmännyttiga bostadsföretag. Förslaget går ut på att dessa företag kunna, om de så vilja, övergå till schablonberäkning av inkomst av företaget tillhörig fastighet. Nettointäkten av sådan fastighet skulle anses motsvara 3 procent av skillnaden mellan taxeringsvärdet och å fastigheten vilande skuld.

Bostadsföreningar och bostadsaktiebolag.

I syfte att förenkla beskattningen av bostadsföretag ha 1950 års skattelagssakkunniga föreslagit, att endast föreningen resp. bolaget skall inkomstbeskattas. Inkomsten avses därvid skola beräknas till 3 procent av företagets kapital i fastigheten. Medlemmarna skola icke beskattas för inkomst; dock att den som stadigvarande uthyr sin andelslägenhet skall skatta för denna inkomst.

Kapitalförsäkringars beskattning.

Kammarrättsrådet N. G. Lindquist och byråchefen O. Vinell ha på offentligt uppdrag (jfr denna tidskrift nr 9, årgång 1953) utarbetat en promemoria med förslag till individuell ränte- och förmögenhetsbeskattning av kapitalförsäkringar.